УДК 339.138

О.А. МАТРОСОВА, НТУ «ХПІ», Харків, Україна
В.А. МІЩЕНКО, канд. екон. наук, проф., НТУ «ХПІ», Харків, Україна

Контролінг збутової діяльності підприємства

На сьогоднішній день не існує однозначного визначення поняття «контролінг», але практично ніхто не заперечує, що це нова концепція управління, породжена практикою сучасного менеджменту. Контролінг (від англ. Control – керівництво, регулювання, управління контроль) – це система управління прибутком [1].

Контролінг – це система управління майбутнім для забезпечення тривалого існування фірми і її структурних одиниць.

Збут продукції для підприємства важливий з ряду причин: обсяг збуту визначає інші показники підприємства (величину доходів, прибуток, рівень рентабельності). Крім того, від збуту залежить виробництво й матеріально-технічне забезпечення. Таким чином, у процесі збуту остаточно визначається результат роботи підприємства, спрямований на розширення обсягів діяльності й одержання максимального прибутку. Контролінг-збут є складовою частиною маркетинг-контролінгу. В центрі його уваги знаходяться шляхи виявлення слабких сторін в збутової діяльності та можливостей її профілактичної оптимізації [2]. Контролінг-збут можна розглядати як систематичне критико-аналітичне, планове тестування (перевірку) та оцінку стану основоположних показників, характеристик і цілей політики збуту. За допомогою контролінгу-збуту забезпечується можливість виявлення, обліку зворотних зв’язків в процесі збуту і проведення відповідних заходів розподільного комплексу маркетингу [3].

Актуальність даної теми полягає в тому, що контролінг – це новий напрям в управлінні підприємством та забезпеченні менеджменту інформацією. Після кризи, що поглинула весь світ, контролінг стає інструментом, за допомогою якого організаціям вдається вийти із цього стану, а ще й при ефективному використанні ресурсів, контролю над витратами збільшити прибуток як фінансовий результат її діяльності.

Метою роботи є дослідження теоретичної бази контролінгу, системи показників та застосування їх на практиці.

ПАТ «Миргородський завод мінеральних вод» оснащено сучасним обладнанням, сертифіковане за міжнародними стандартами, тому є одним з передових у вітчизняній галузі.

З кожним роком збільшується динаміка випуску та реалізації продукції. На рис. 1 представлений чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). ПАТ «Миргородський завод мінеральних вод» реалізує всю виготовлену продукцію.

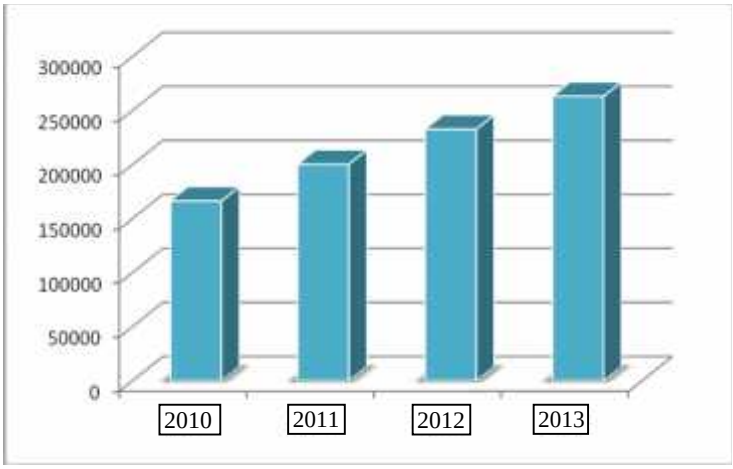

Рис. 1 – Динаміка збуту за 2010-2013 рр.

Динаміка фінансових результатів підприємства є позитивною, що виражається у збільшенні чистого прибутку. Проведено аналіз фінансового стану підприємства, який свідчить про зростання прибутковості власного капіталу та ефективність господарської діяльності підприємства. Підприємство володіє значним обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам.

Аналіз організації збутової діяльності підприємства показав, що відділи збуту й маркетингу є самостійними структурними підрозділами МЗВМ, але така організаційна структура управління збутовою діяльністю є недостатньо ефективною в сучасних ринкових умовах.

В даний час перед підприємствами все гостріше постає питання про необхідність управління в умовах посиленої конкуренції, нестабільності зовнішнього оточення і більш оперативного реагування на мінливі умови. Переважаючі підходи, методи та інструменти менеджменту не дозволяють до кінця ефективно проектувати і застосовувати на практиці системи управління підприємствами, що відповідають сучасним вимогам. Тому впровадження на підприємстві систему контролінгу дозволяє підвищити ефективність всього процесу управління його економічною діяльністю. Ця система могла б стати важливим інструментом виводу українських підприємств з кризового стану. Впровадження системи контролінгу на підприємстві дозволить: досягти ефективного управління, створити й оцінити потенціал підрозділів підприємства, досліджувати ідеї конкурентів, здійснювати порівняльний аналіз усіх отриманих даних, використовувати інновації, і звичайно орієнтуватися на майбутнє. Сучасні методи контролінгу відіграють важливу роль у діяльності підприємств.

Список літератури:

1. *Верхоглядова Н. І.* Контролінг у системі управління підприємством / *Н .І. Верхрглядова, В. Н. Шило та ін. //* Держава та регіони. – 2008. – №5. – С.16–21.

2. *Теплякова Т.Ю.* Контроллинг : учебное пособие / *Т.Ю. Теплякова //* Ульяновск : УлГТУ. – 2010. – С.143.

3. *Бурцев В. В.* Внутренний контроль сбытовой деятельности предприятий в современных условиях хозяйствования / *В. В. Бурцев //* М., 2007. – №6. – С.20–25.